

אוניברסיטת בר-אילן
 מבחן בקורס תורת החבורות (סמסטר קיץ)
 מרצה: פרופ' מיכאל מגרל
 תאריך: 16.11.03 מועד א'
 חומר עזר: רק מחשבון
 משך המבחן: שעתיים

השאלות:

5 מתוך 7

1. ענה כן או לא:
  - א. קיימת תת חבורה עם 45 איברים בחבורה סימטרית S_{15} .
  - ב. במסלול הצמדה $[\beta] = \{g\beta g^{-1} : g \in S_4\}$ של $\beta = (1,4,2)$ יש 10 איברים.
  - ג. נתונה התמורה $\alpha = (10,3)(4,15)(2,7,12)$. הסדר של התמורה α^{14} שווה ל 6.
  - ד. קיים אפימורפיזם $C_{35} \times C_8 \rightarrow C_{16}$.
 ה. אם H תת חבורה נורמלית של Y ו Y תת חבורה נורמלית של G אז H תת חבורה נורמלית של G .
 ו. יש לפחות 4 חבורות לא איזומורפיות עם 8 איברים.

2. נתונה חבורה $G = \langle \text{cis}(\pi\sqrt{2}) \rangle$. כמה איברים $a \in G$ מקיימים $G = \langle a \rangle$?
 תאר: תת חבורות ואטומורפיזמים (ז"א איזומורפיזמים $f: G \rightarrow G$) של G .

3. א. לנסח משפט Euler.
 ב. באמצעות משפט Euler מצא 2 ספרות אחרונות של המספר $8073767^{1999} + 2003$.

4. נגדיר $\text{rank}(G) := \min\{r \in \mathbb{N} \mid G = \langle g_1, g_2, \dots, g_r \rangle\}$ (מספר מינימלי של איברים בקבוצת יוצרים).
  - א. תן דוגמא של חבורה G כך ש: $\text{rank}(G) = 1, \text{rank}(G) = 2, \text{rank}(G) = 3$.
  - ב. הוכח שלכל חבורה סופית X קיימת חבורה G עם $\text{rank}(G) = 2$ כך ש X איזומורפית עם תת חבורה מסוימת של G .
  - ג. הוכח שכל חבורה קומוטטיבית G עם $\text{rank}(G) = 2$ איזומורפית לחבורת מנה של החבורה $Z^2 = Z \times Z$.

5. א. הוכח משפט האיזומורפיזם הראשון.
 ב. הוכח: $R^2 / Z^2 \cong T^2$ (כאשר $T := \{z \in \mathbb{C} \mid \|z\|=1\}$).

6. א. הוכח משפט Burnside על חישוב של מספר מסלולים.
 ב. כמה לוחות 4×4 לא שקולים (עד כדי סיבובים) קיימים אם מותר להשתמש ב 3 צבעים נתונים (לפרט: מה הוא מרחב הפעולה).

7. א. הגדר חבורה פתירה ותן דוגמא (רק נימוק מינימלי) של חבורה לא פתירה.
 ב. לנסח משפטי Sylow.
 ג. הוכח שאם G חבורה בעלת pq איברים (כאשר p, q ראשוניים) אז G פתירה.

בהצלחה!